

Pismo to wychodzi codziennie
oprócz świąt uroczystych,
o god. 10 przed południem
w drukarni
ST. GIESZKOWSKIEGO.

PRENUMERATA
Kwartalna.....złp. 12
Miesięczna..... „ 5

Jutro Kajetana Wyznaw.

Kajetana Krakowskie

OBSERWACJE METEOROLOGICZNE

Barometr zredukowany na 0° Reaumiura.

Dzien godzina	Barometr na 00 Ω ,	Therm:	Higro- metr	Wiatr	Stan Atmosf.	UWAGI.
7	27 4, 947	+ 8,1	+ 3,8	Pl. achodni średni	Pochmurno	Deszcz.
5. 12	„ 4, 731	10,5	4,2	„ moonny	„	Deszcz.
3	„ 4, 571	11,6	4,0	„ średni	„	Deszcz.
9	„ 4, 375	+ 8,6	+ 2,0	„ słaby	Pogoda z Chmurami	

Cześć Urzędowa.

UNI W E R S A Ł

Zwołujący Zgromadzenia obiorcze.

SENAT RZĄDZĄCY

Wolnego Niepodległego i Ścisłe Neutralnego
Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Gdy przez zaszele zmiany w Ustawie Konstytucyjnej, obok zachowania podziału kraju na Gminy, w miejsce dotychczasowych Zgromadzeń Gminnych, utworzonym zostało dzie więc zgromadzeń obiorczych, a mianowicie: trzy dla Miasta Krakowa, a sześć dla Okręgu, które składać się mają z Gmin tak z sobą połączonych, aby ile możności równą liczbę Obywateli głosujących w sobie zawierały; Senat przeto mając sobie oznajmioną wolą Trzech Najjaśniejszych Opiekuńczych Dworów za pośrednictwem Wysokiej Komisji do reorganizacji krainy tej wyznaczony, aby zwyczajne Zgromadzenie Reprezentantów w miesiącu grudniu przypadające w przyszłym miesiącu otwartem zostało; wzywa Szanownych Obywateli prawo głosowania mających, iżby na dzień 7 miesiąca sierpnia zebrać się zechcieli w miejsca Zgromadzeniom

Obiorczym do obrad przeznaczone, celem dopełnienia następujących wyborów.

1) Wybrania po dwóch Reprezentantów w każdym Zgromadzeniu obiorczym, wyjąwszy zgromadzenie pierwsze w Mogile i zgromadzenie szóste w Chrzanowie, które dla dopełnienia liczby Reprezentantów Art. 15 Ustawy Konstytucyjnej przepisanej, po trzech Reprezentantów obrać mają.

2) Wybrania po jednym Kandydacie z każdej Gminy do zgromadzenia obiorczego wcieloney, na urzędy Sędziów Pokoju pięciu Okręgów, w miejsce wszystkich Sędziów Pokoju, gdy czas ich urzędowania Konstytucją zakreślony już wyszedł.

3) Z listy Kandydatów przez Senat w myśl Artykułu 12 Ustawy Konstytucyjnej zgromadzeniom obiorczym udzielić się mającey, wybrania Wójtów do wszystkich Gmin tak miejskich jak okręgowych a respective przez każde zgromadzenie do tych Gmin które do niego przydzielonemi zostały, gdy również czas ich konstytucyjnego urzędowania ukończył się.

Połączenie Gmin dla utworzenia zgromadzeń obiorczych, w stosunku ilości znalezi-

nych po Gminach osób prawo głosowania mających, w następujący sposób na rok bieżący ustanawia się.

W mieście Krakowie: Zgromadzenie obiorcze, pierwsze składać się ma z Gmin I, II, i VI, miejsce obrad kościoł Sgo Piotra; drugie z Gmin III i IV, miejsce obrad kościoł S. Anny; trzecie z Gmin V, VII, VIII i IX miejsce obrad kościoł Piarów.

W okręgu — Zgromadzenie obiorcze pierwsze składać się ma z Gmin Kościelniki i Mogiła, miejsce obrad kościoł parafialny w Mogile; drugie z Gmin Modlnica i Zwierzaniec, m. obr. kościoł paraf. w Modlnicy, trzecie z Gmin Balice, Liszki, i Czernichów, miejsce obrad kościoł parafialny w Ljszkach, 4te z Gmin Pisary, Krzeszowice i Młoszowa, miejsce obrad Dom prywatny Hr. Potockiey w Krzeszowicach, 5te z Gmin Poręba, Lipowiec i Rybna, miejsce obrad kościoł parafialny w Porębie; 6te z Gmin Kościelec, Chrzanów, Bobrek i Jaworzno miejsce obrad kościoł parafialny w Chrzanowie.

Obywatelom przeniknionym miłością dobra, kraju i przekonaniem że to inaczej osiągnąć się nieda, jak spełnieniem oycowskiego oczekiwania Najjaśniejszych krainy tcy Opiekunów, pragnących Nas widzieć z największą troskliwością przestrzegającymi wypełnienia przepisów Ustawy Konstytucyjney, która jest tarczą naszych swobód a zarazem pomnikiem Ich wspaniałości, zbytecznem byłoby sądzić Senat przypominać: iż z wyrzeczeniem się siebie samego sprawie publiczney służyć należy. Postępując na tej drodze, nie tylko czeka Was wdzięczność współmieszkańców; ale i to miłe dla serc Waszych zaspokojenie, iż powinności prawych Obywateli dopełniłście. — W Krakowie d. 29 lipca 1833.

Prezes Senatu

WIELOGŁOWSKI

Sekr: Jlny Senatu

DAROWSKI.

Nowakowski Sek: Exp: Senatu.

Cześć Nieurzędowa.

WIADOMOŚCI z OSTATNIEJ POCZTY.

P O L S K A.

Warszawa 31 Lipca.

Kiedy zwycięzkie woyska N. Cesarza i Króla po przejściu na lewy brzeg Wisły w roku 1831, zajmowały się uśmierzaniem wy-

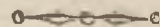
nikłego buntu i przywracaniem rozprzężonego porządku, mieszkańcy miasta Zduńskiej Woli w województwie Kaliskiem położonego, dali z swej strony rzadki przykład wierności i poświęcenia się dla Tronu. Występując śmiało przeciw zamachom wichrzycieli spokoyności publiczney, mieszkańcy ci nie tylko byli jednymi z pierwszych, którzy z wdzięcznością i upragnieniem powitali woyska N. Pana, mające niebawem położyć koniec powstaniu, ale nadto wzięwszy się dobrowolnie do broni dla wspierania jego zamiarów, krwią własną stwierdzili swoje niezłomne przywiązanie do Monarchy. Napadnięci w dniu 19 września 1831 r. przez oddział powstańców przeciw nim zemstą palających, wielu z pomiędzy nich padło ofiarą poświęcenia, wielu chwalebne kalectwo odniosło. Okoliczność ta nie uszła uwagi N. Pana, który pragnąc dać jawny dowód nie tylko szczególney łaski swej tym, którzy odznaczyli się tak chwalebnym poświęceniem, ale nadto pamiątkę takowego czynu ustalić: 1) Zabezpieczył los wdów i sierot pozostałych po poległych z powstańcami w d. 19 września 1831 mieszkańcach, przez wyznaczenie im pensyi dożywotnich lub jednorazowych zasiłków. 2) Udzielił sześciu z pomiędzy nich, którzy się najbardziej odznaczyli i których gmina sama za najgodniejszych zaszczytu tego uznała, medale, mianowicie: medal złoty Wilhelmi Kuol, srebrne, Juljanowi Helmszrot, Gotardowi Szyfner, Karolowi Puppe, Antoniemu Linke, Janowi Faustmann. — 3) Rozkazał, ażeby w wynagrodzeniu wszystkich mieszkańców Zduńskiej Woli, którzy w tém mieście w d. 19 września 1831 osiadłymi byli, skarb królestwa opłacał za nich przez ciąg lat 10 czynsze, z posiadanych przez nich gruntów, właścicielowi przynależne.

Rada administracyjna królestwa Polskiego, na d. 28 kwietnia r. b. postanowiła i ogłosiła: *Art. 1* Iż każdy kolonista cudzoziemiec, chcący się przenieść do królestwa, powinien najprzód zgłosić się do posłów, rezydentów, lub agentów Jego Cesarско-Królewskiej Mości w kraju ich znajdujących się, i tam uwiadomić czy jest rzemieśnikiem, fabrykantem lub rolnikiem, jak wiele ma majątku, z wielu osób familia jego składa się, czy chce osieść w mieście lub na wsi, niemniej złożyć dowód, że mu jest wolno wy-

nieść się z kraju, i attest nienagannego sprawowania się tamże. Art. 2. Wydanie paszportów podobnym kolonistom nie nastąpi pierwey, dopóki dowody artykułem powyższym wymienione, rządowi królestwa przesłane i przez właściwe kommissye rządowe przeyrzane, nie zostaną uznane za dostateczne, i kolonista zgłaszający się za wykwalifikowanego, niemniej gdy rząd królestwa wyrzecze w którym czasie koloniści udać się mogą do Polski. Art. 3. Obostrzenia artykułów powyższych ściągają się tylko do kolonistów chcących osiąść w miastach lub na gruntach rządowych; lecz ci, którzy się chcą przenieść do dóbr prywatnych w królestwie, mogą w każdym czasie wchodzić w układy z właścicielami, a złożywszy tylko dowód gdzie się chcą przenieść, niemniej attest wolnego wyjścia z kraju i nieskażonego postępowania, otrzymają natycbmiast paszporta. Art. 4. Kolonista wchodzący do kraju udać się winien wprost do Warszawy i stawić w biurze kommissyi spraw wewnętrznych, która po zapisaniu ich gdzie osieść zamierzają, w miastach lub na wsi, na gruntach rządowych lub prywatnych, da im stósowne informacye i odeśle gdzie wypada; kommissya zaś rządowa skarbu zatrudni się osadzeniem kolonistów którzy w dobrach rządowych osiąść zamierzali. Art. 5. Żaden kolonista, rzemieślnik, fabrykant lub rolnik, ani zwrotu kosztów podróży, ani żadnych zapomóg od rządu spodziewać się niema i oprócz wolnego przeprowadzenia przez granice ruchomości i inwentarza do roli, fabryk lub rzemiosł potrzebnych, jak przepisuje artykuł 6 postanowienia z d. 2 marca 1816 roku i artykuł 7 postanowienia z d. 26 listopada 1822 r. prócz uwolnienia ich, i ich synów od służby wojskowej, niemniej oprócz uwolnienia wszystkich przez lat 6 od wszelkich ciężarów i opłat publicznych, jakiegokolwiek bądź nazwiska, innych dobrodzieystw rząd im nieprzyznaje, i każdemu, któryby sprowadziwszy się do kraju nie kontent był z zamieszkania w Polsce, wydane będą na jego żądanie paszporta do powrotu, po dopełnieniu jednak wprzód obowiązków właściciela gruntów na siebie przyjętych, lub też z dobrowolney umowy wynikłych, jak niemniej po zwrocie nakładów przez osadzenie jego poniesionych. Art. 6. Cudzoziemcom kolonistom, na gruntach w dobrach rządowych osieść chcącym,

dawane będą albo role czyste bez zasiewu, albo też zarosłe, na których własnym kosztem zabudować się będą obowiązani i to podług planu, jaki im rząd wyda. Oprócz dobrodzieystwa artykułem 5 wskazanych, każdy kolonista otrzyma uwolnienie od opłaty czynszu gruntowego przez lat 6, gdy role były zdatne do uprawy, a lat 12 gdy grunta potrzebowały karczunków i melioracyi. Wybór gdzie mają być osadzeni i na jakich gruntach, zależy od rządu, do tego przeto zastósować się są obowiązani. Art. 7. Który kolonista rolnik nie ma najmniej w gotowiznie złotych reńskich 100, gruntów nie otrzyma; który zaś nie ma najmniej zlr. 400 nie może być rolnikiem tylko zagrodnikiem. Ilość gruntów nadana każdemu będzie w stosunku posiadanych przez niego funduszów; najmniejsza osada rolnicza będzie jednak miała włokę magdeburgską albo pół polskię gruntu, a najmniejsza osada zagrodnicza będzie miała 5 morgów magdeburgskich albo 2 polskie ogrodu, wszystkie grunta będą nadawane na czynsz i każdy otrzyma stósowny zapas. Art. 8. Ponieważ koloniści cudzoziemcy przeprowadzając się do królestwa Polskiego, przechodzą pod opiekę rządu i praw krajowych, przeto również do wszelkich rozporządzeń rządu, do wielkich obowiązków z prawa wynikających i wszelkich przepisów władz miejscowych gdzie zamieszkają, stósować się powinni. — 9. Każdy cudzoziemiec, rzemieślnik, fabrykant lub rolnik, który w miastach lub na gruntach rządowych osiadać będzie, otrzyma na piśmie w formie przedmownego układu, wyliczenie dobrodzieystw, jakie mu rząd przyznaje i obowiązków jakie są do udzieloney mu osady przywiązane, którym po przyjęciu dobrodzieystw poddać się jest obowiązany. Art. 10. Przepisy względem kolonistów cudzoziemców starozakonnych, postanowieniami z dnia 2 marca 1816 r. objęte, zachowują się w swej mocy. Art. 11. Przepisy postanowień Namiestnika na wstępie powołanych, przestają być obowiązującymi.

WIADOMOŚCI Z DAWNIEJSZYCH POCZT.

A N G L I A

Londyn 19 Lipca.

Na Tagu stoją teraz pod Lizboną następujące angielskie okręty wojenne: *Asia, Talvera, Donegal, Stag, i Viper*; okręt *Castor* krąży

przedurjściem tej rzeki. Okręty *Nimrod*, *Conway*, *Levert*, znajdują się wraz z 80 kupieckimi statkami przed rzeką Duero. Okręt *Sparow* oczekiwany co godzina w Portugalii z Falmouth. W Oporto wylądowano w ostatnim czasie bardzo wiele różnych zapasów żywności i amunicji, nie obawiano się tam już wcale żadnego niedostatku.

Jenerał Solignac wyjechał ztąd wczoraj do Calais.

Przez kuter *Spudy* nadesłane depesze z Lizbony i Oporto z 7 t. m. donoszą, iż obleżnicy uderzyli znowu na Oporto, lecz po zwyciężonej walce z wielką stratą odpartymi zostali. Atak wymierzony był na linię pomiędzy Sordello i Foz.

FRANCYA

Paryż 17 Lipca.

Journal du Commerce czyni uwagę nad rozporządzeniem królewskim względem utworzenia wojska odwodowego, że minister wojny na końcu swojego sprawozdania do króla, przyrzekł przedłożyć izbom w tej mierze oddzielny projekt do prawa.

Bankier Odier, deputowany i członek rady jeneralnej fabryk, wysłany został do Londynu z poleceniami rządu, tyczącami się handlu.

Wczoray znaleziono pod odjętą tablicą od postumentu na placu rewolucyjnym, przeznaczonego do posągu Ludwika XVI, kieskę z medalionami, i t. p. którą Karol X. przy założeniu tej podstawy, w czasie uroczystej processyi złożył.

Journal de Havre donosi o kapitanie Napier: Ten angielski officer marynarki, mieszkał u nas lat kilka w Sainte-Adresse, był pierwszym z tych, którzy się w celu urządzenia parowej żeglugi na Sekwanie połączyli. Wiele tu znajduje się osób, które na prywatnych miejscach miały sposobność, uwielbiać jego liczne wiadomości. Przed kilkoma laty przybył do naszej przystani, jako komendant angielskiej fregaty *Galathea*; którą równie jak parowy statek zaopatrzyć kazał na obiedwie strony kołami.

Gazety *National* i *Tribune* dla tego zabrane wczoray zostały, że w nich umieszczono protestacye niektórych mieszkańców departamentów, przeciwko obwarowaniu Paryża, a których styl burzliwy przekraczał gra-

nieę konstytucyjney opozycyi. Do prefektów w departamentach przesłano rozkazy przez telegrafy, aby podpisywaniu podobnych protestacyi wszelkimi w swej mocy będącymi środkami przeszkadzali.

Wczoray w nocy przeciągały po ulicach mocne patrole, i aresztowały mnóstwo osób podeyrzanych, pomiędzy temi wielu uwolnionych przestępców. W części miasta Saint-Jacques przetrząsała policya wiele domów i uwięziła także kilka osób. Wszystkie tutejsze koszary zaopatrzone wielkimi zapasami amunicji z Vincennes.

W uroczystość trzech dni lipcowych będą przez króla darowane wszelkie kary za przekroczenia przeciw karności.

W Paryżu i Londynie wyjdą w krótko pamiętniki marszałka Ney, w treści polityczney i wojskowej, wydane przez jego rodzinę.

Większa część pisni oppozycyjnych zatrudnia się nastąpną teraz zmianą prefektów, i czyni nad takową różne uwagi. Prawie wszystkie uważają te zmiany jako wstęp do rozpuszczenia izb, a szczególnie gdy nastąpiło usunięcie Pana Buzeau de Pucy, prefekta w Vauluse i bliżkiego krewnego jenerała Laffayette; przeniesienie P. Gauy byłego redaktora gazety *National* z lepszej prefektury na gorszą; jako też posunięcie Pana Marchand. — Dubreuil, podprefekta w Blaye, a teraz mianowanego na prefekta w departamencie Ain. »To wywyższenie, mówi gazeta *National*, jest słuszną nagrodą za pracę, jakie tenże wspólnie z jenerałem Bugeaud podjął, w pilnowaniu księżny Berry w Blaye.

Doniesienia.

Przybyli tu niedawno Artysci Muzykalni *St. Jean et Comp* którzy podług twierdzenia dzienników zagranicznych w wielu znaczniejszych miastach niemieckich i włoskich słyszani byli z wielkim zadowoleniem, dając w przyszły czwartek to jest 8 h. m. w sali P. Knotza koncert na cytrze, gitarze i skrypcach. — Rzadkie ich i może jedyne w swoim rodzaju talenta potrafią zwrócić na siebie uwagę tutejszey publiczności i zasługują na wszelkie jey względy i protekcyę.

Przybyły do tutejszego miasta artysta z Londynu Pan Fin, ma honor polecić się szanowney Publiczności oraz amatorom sztuk pięknych, z nowym wynalazkiem wyrabiania rozmaitych figur szklanych zdętego i kolorowanego szkła. — Widowisko to zachwycające okazuje za cenę złp. 2, i każdy zaszczycający go osobie ofiaruje bezpłatnie jedną sztukę ze szkła tym sposobem wyrobionego; laboratorium otwartą tylko będzie do 10go Sierpnia w pałacu pod Krzysztoforami od godziny 9 do 1 z rana, a od 3 do 7 po południu.